

Túszként egy pénzintézetben

3. RÉSZ: KONFLIKTUSKEZELÉS EGY SPECIÁLIS SZITUÁCIÓBAN

Írásomban egy teljesen speciális, azonban sajnálatos módon bekövetkező esetet dolgozok fel.

Bent ragadtunk egy pénzintézetben, ahol fegyveres elkövető túszul ejtett bennünket. A történetből levonjuk a megfelelő konzekvenciát, például, hogy az elkövetőt nem a túszejtés, vagy az ölési szándék motiválja. Az, hogy a jelen helyzet kialakult, annak köszönhető, hogy a rendőrség korábban szerzett tudomást a cselekményről, mint azt, az elkövető számolta.

Abban az esetben, ha nem a túszejtés, és nem az ölés motiválja az elkövetőt, nyilvánvaló lehet a pénzszerzés, vagy akár valamilyen tény, sérelem, igazolása. Korábbi írásaimban már ejtettünk szót arról, hogy a csalót nem mindig a vagyoni haszonszerzés motiválja, lehetséges, hogy a játszma szerez örömet, lelki kielégülést.

Megkezdődik a tárgyalás, részünkről a közvetítés.

Jelen írásban lerovom az előző cikkemben ígért tartozásom.

■ Az elkövető ránkfogja a fegyverét, és a következőt közli:

▶ **Mit tudsz adni, amit magamtól nem tudok elvenni?**

Valóban nehéz a megfelelő választ megadni, de azért nézzünk egy lehetséges megoldást. Tudjuk, hogy az elkövetőt nem az ölési szándék motiválja, hiszen akkor már megtette volna, tudjuk, hogy nem a pénz, hanem feleségével való viszonya. Egyfajta kétségbeesett segítségkérés.

■ **Helyes válasz lehet a következő:**

▶ **Abban az esetben, ha továbbra sem esik baja senkinek, és lezártuk a jelen helyzetet, akkor elmondom a rendőrök-**

nek, a sajtónak, hogy Ön egy korrekt, a szavát tartó, férfi. Tettének ellenére becsületes, határozott személy. Ezekről a tényekről nyilvánvalóan a felesége is tudomást szerez, és Ön eléri a célját. Szerintem ez a problémánk megoldása.

Fontos, hogy a mondandónkat nyugodt stílusban, természetesen, de határozottan mondjuk el.

■ Az elkövető válasza természetesen nem egyértelmű. Lehet, hogy elzárkózik ettől a megoldástól, lehet, hogy elgondolkodik azon, hogy amit eddig végigcsinált már elegendő ahhoz, hogy bizonyítottan lássa, hogy nem tutyimutyi, mint ahogyan azt a feleségétől rendszeresen megkapja. Nyilvánvaló, hogy nem mindegy az elkövető kora, iskolázottsága, társadalmi helyzete, egyéb magánéleti helyzete.

Elkövető: *Nem tudom, lehet, hogy ez nem lesz elég a feleségemnek, nem tudom. Most menjen az ajtóhoz, elmondom a követeléseim.*

Túsz: *Rendben, most lassan elindulok, végig látni fogja a tenyereim. Kinyitom az ajtót, és elmondom amit kér. Rendben?*

Mindig kérjünk visszajelzést arra vonatkozóan, hogy megértették a mondandónkat. Mint azt már megtárgyaltuk, mindig csak azt tegyük, és csak úgy, ahogyan azt az elkövető kéri. Mondjuk el, hogy mit fogunk tenni, hogy az még véletlenül se legyen félreérthető. Mint már írtam több esetben, a pénztízet fegyveres öre akkor szerzett sérülést, lőtték meg, mikor az elkövető a fegyvert kérte az őrtől, az pedig automatikusan nyúlt a fegyverért, hogy átadja. Az elkövető félreértette a mozdulatot, és támadásnak vélte.

Túsz: *Az ajtóban elmondom, hogy senkinek nem esett baja, az ijedségen kívül mindenki jól van. Ön mit szeretne? Mit mondjak?*

Elkövető: *Mondja meg a rendőröknek, hogy bármire képes vagyok, eddig senkit nem bántottam, de ha lenéznek, akkor lőni fogok. Hozzák ide a feleségem, beszélni akarok Vele.*

Túsz: *Értem. Azt kéri, hogy hozzák ide a feleségét, beszélni akar vele. Egyenlőre senki nem sérült meg, de ha nem veszik komolyan, akkor lőni fog.*

Túsz az elkövetőhöz: *Hol találják a feleségét, mit mondjak?*

Elkövető: *Az Atle Kft. könyvelője, keressék meg, és hozzák ide!*

Túsz: *Az Atle Kft. könyvelője, keressék meg, és hozzák ide!*

Fenti pár mondattal rengeteg információt adtunk a hatóságnak.

Most már tudják, hogy nincs személyi sérülés, nem a pénzszerzés, és nem is az ölési szándék motiválja, tudják, hogy hogyan kell majd a későbbiekben tárgyalni az elkövetővel. Feleségén keresztül azonosíthatják, és rengeteg plusz információhoz juthatnak.

Mi visszatérünk a helyünkre, és várjuk, hogy meghozzák a feleséget.

A SZAKIRODALOM SZERINT JÓ IRÁNYBA HALAD A TÚSZDRÁMA, HA

- ▶ engedményeket kapnak a túszok
- ▶ ha csökkennek a fenyegetések
- ▶ ha a túszokat a nevükön szólítják
- ▶ ha kialakul a kötődés a hatóság tárgyalója, és az elkövető között
- ▶ ha nem tartja be a fenyegetésekben meghatározott határidőket az elkövető
- ▶ kialakul a tárgyaló és az elkövető között egy személyes viszony.

Azzal, hogy az elkövető a feleségét kéri a helyszínre, a hatóság tagjaiban megfogalmazódik a kérdés, hogy vajon nem-e egy demonstratív öngyilkosjelölttel van-e dolguk. Ezek az elkövetők azok, akik valaki szemeláttára akarnak végezni magukkal, esetleg a hatósággal akarják végrehajtatni cselekményüket.

VESZÉLYT KELL SEJTENÜNK, HA

- ▶ az elkövető nem hajlandó a hatósággal személyesen tárgyalni, csak túszon keresztül, és nem csökken az agresszivitása
- ▶ ha határidőt ad a saját halálára
- ▶ ha valakit, jelen esetben a feleségét hoztatja oda (vagy végezni akar vele, vagy azt akarja, hogy szemtanúja legyen a halálának)
- ▶ ha esetlegesen alkohol, vagy drog hatása alatt áll az elkövető
- ▶ az elkövető szándékosan fájdalmat okoz a túszoknak
- ▶ ha szóban elkezd végrendelkezni, vagy elkezdi levenni magáról az értékeit, például órát, láncot, karkötőt
- ▶ ha fenyegetéseit betartja, és nem enged tárgyalási pozíciójából

Amit túszként tehetünk, hogy megpróbálunk kötődést teremteni. Megpróbáljuk elérni, hogy ne tárgyak, eszközök legyünk, hanem személyek.

■ Tegyük kísérletet, hogy hajlandó-e beszélni velünk az elkövető. Kérdezzük meg, hogy régóta házas? Ha azt a választ kapjuk, hogy igen, húsz éve, de életem legrosszabb döntése volt, akkor folytathatjuk úgy, hogy megkérdezzük, hogy hogyan szólíthatjuk. Például így: Hogyan szólíthatom, engem Tibornak hívnak.

■ Tegyük fel, hogy elindul a kommunikáció, és az elkövető válaszol. Lacinak hívnak. Mondjuk azt neki, nézze Laci én még csak négy éve vagyok házas, ezért nyilván nem értem húsz év házasság tapasztalatát, problémáit, segítsen, Önök hol rontották el?

Kérem, hogy hagyjuk a párbeszédet, nyilvánvalóan millió variációja lehet a folytatásnak.

■ Fontos, hogy a párbeszédben beszéljünk a túszjejtőt, beszéljen a családjáról, a barátairól, a hobbijáról, a fontos, hogy oldjuk a feszültséget, minél közelebb kerüljünk a racionális gondolkodáshoz, döntésekhez.

Figyeljük a túszjejtő által elmondottakat, mert lehet, hogy saját maga mondja el a megoldást jelen helyzet megszüntetéséhez. A rendőrség jelzi, hogy mondandója van. Ismét rajtunk a sor.

Asztalos Tibor

kommunikációs szaktanácsadó